

STAUROS

č. 22 november 2020

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

úvaha k príbehu o Jairovej dcére a žene trpiacej krvotokom.

V evanjeliách počúvame o **zázrakoch**, ktoré urobil Pán Ježiš. Postoj niektorých kresťanov je dnes v tomto ohľade nejasný. Časť veriacich trpí „**zázračníctvom**“, akousi honbou za zázrakmi, iní zasa pod vplyvom racionalizmu a relativizmu berú biblické správy o zázrakoch s rezervou a vysvetľujú si veci iba ľudským rozumom. V minulosti evanjeliové správy bez problémov napomáhali viere v božstvo Ježiša Krista, dnes sú mnohí kresťania, ktorí nielenže nenachádzajú v opisoch zázrakov podporu ich viery, ale skôr prekážku.

Zázrak je však mimoriadny zásah Božej moci. Aj podľa evanjelistu Matúša sú Ježišove zázraky **znamením** prichádzajúceho Božieho kráľovstva. Evanjeliá nie sú iba nejakými kronikárskymi poznámkami, ale sú to spisy ohlasujúce radostnú zvesť a majú jasný zámer vyvolať vieru v poslucháčoch. Čitateľ nie je iba informovaný, ale formovaný a nasmerovaný k rozhodnutiu pre Ježiša. Tento Ježiš, ktorý sa v niečom zdá ako obyčajný človek, je v skutočnosti Mesiáš, syn Boží. Z evanjelií je mimoriadne zřejmé a žiadnym závažným spôsobom sa nedá dopredu vylúčiť, že Ježiš konal zázraky a tieto sú podstatnou súčasťou jeho aktivity.

Matúš zdôrazňuje v správach o zázrakoch najmä tieto skutočnosti: v centre stojí vznešený, všemohúci Ježiš Kristus, ktorý naplňa starozákonné prísľuby; učíme sa, že cenu *nasledovania Ježiša* vyvažuje *moc*, pochádzajúca od neho; žiadateľ o zázrak musí mať veľkú vieru; niektoré zázraky poukazujú už na poslanie medzi pohanmi a odmietnutie Ježiša zo strany židov.

Z dnešného úryvku je zřejmé, že **smrť nemá posledné slovo**. Keď sa jedného dňa pýtali francúzskeho spisovateľa Paula Claudela, ktorý bol vášnivým čitateľom, no prišiel o zrak: „Aký zmysel môže mať teraz váš život?“ Odpovedal: „Nemám teraz už nič. Avšak zostali mi ešte dve kolená, aby som sa mohol modliť!“ Aj dnešný úryvok o Ježišovi nám ukazuje, že vo chvíľach, keď život uniká medzi prstami, pretože nás postihujú nešťastia, choroby, alebo sa vytráca radosť z nášho života a vstupujeme do tunela znechutenia či straty odvahy, nádeje, vtedy nastáva určite chvíľa na to, aby sme **zašli za Ježišom** a podobne ako to urobil popredný muž Kafarnauma Jairus, **poklonili** sa mu, zotrvali dlhšie na kolenách a **obrátili** sa v dôvernej prosbe na Pána života.

Dnes možno mnohí odmietajú vieru jednoducho preto, že večný život u nich nepatrí medzi veci, po ktorých by túžili. V skutočnosti nechcú večný život, ale len prítomný pozemský život a viera vo večný život sa im vzhľadom na tento cieľ javí skôr ako prekážka (*Spe salvi* 10). Evanjelista Matúš predstavuje Ježiša ako Božieho Syna, ktorý svojou božskou mocou oslobodzuje človeka od hriechu, od chorôb, od smrti. Táto záchrana – spása prichádza len v **prostredí viery**.

Na duchovnej ceste nie sú skratky, ani privilegované chodníky, jediná možná púť je púť **viery**. Ak človek z nejakého dôvodu nejde cestou dôvery a viery v Ježiša a neprijme jeho jarmo a bremeno vždy sa nájde niekto iný, kto mu dá iné jarmo a iné bremeno. V tomto živote cesta bez jarma a bremena nie je možná. Jasne o tom hovorí sv. Pavol v Liste Rimanom „*Neviete, že komu sa dávate za otrokov a poslúchate ho, ste otrokmi toho, koho poslúchate: či hriechu na smrť, alebo poslušnosti pre spravodlivosť? No vďaka Bohu, že hoci ste boli otrokmi hriechu, zo srdca ste sa podriadili tomu učeniu, do ktorého ste boli uvedení*“ (Rim 6,16-17).

Viera spočíva v dotyku Ježiša. V jeho *odeve* môžeme vidieť jeho **ľudskosť**, keďže sa stal pre nás pravým človekom; obruba jeho šiat je jeho slovo, cez ktoré sa ho môžeme aj my dnes dotýkať. Viera nám hovorí, že v jeho ľudskosti prebýva všetka plnosť Božstva (Kol 1,19-20). Viera je vnútornou istotou, že sa v Božom slove dotýkame Pána, ktoré potom pôsobí uzdravujúco v tom, kto ho prijme a robí ho blahoslaveným. „*Dúfaj, dcéra, tvoja viera ťa uzdravila*“, tak hovorí Ježiš žene, ktorá sa ho vo viere dotýka a je uzdravená. Hneď následne sa Ježiš dotýka mŕtvej a tá vstáva.

K stretnutiam s inými dochádza rozličným spôsobom, od jednoduchého podania ruky až po hlbšie rozhovory. Chorá žena verí, že jednoduchý kontakt s Ježišom môže mať mimoriadnu moc. Kresťanský spisovateľ Origenes vidí v tejto udalosti symbol našich prvých stretnutí s Ježišom Kristom, ktorý ku nám hovorí cez Sväté písmo. Keď čítame texty Svätého Písma, na začiatku ich často nechápeme, určite ťažko chápeme ich duchovný zmysel. Vnímame len vonkajší zmysel slov. Akoby sme aj my dotýkali iba Ježišových šiat. No už v tomto prvom kontakte sa prejavuje Božia moc. Aj keď hlboký zmysel Božieho slova nám zostáva ukrytý, čítanie nás začína posväcovať. Pomaly, postupne, začíname chápať aj hlbší, pre povrchného čitateľa ukrytý, zmysel, a tak vonkajší kontakt s Ježišom sa mení na dôverný rozhovor, tak ako u Jairusa: „*Pred chvíľkou mi zomrela dcéra; ale pod', vlož na ňu ruku a ožije.*“ ¹⁹ *Ježiš vstal a šiel za ním...*, ^{25b} *vošiel dnu, chytil dievča za ruku a ono vstalo*“ (Mt 9,18b.,19,25b).

Chorá žena sa **dotýka** Ježiša a Ježiš sa **dotýka** Jairusovej dcéry, aby ožila a vstala. Origenes aj tu ponúka symbolické vysvetlenie, ktoré vzťahuje na slávenie svätej omše. Svätá omša nám prináša pri bohoslužbe slova čítanie Svätého Písma a pri bohoslužbe obety premenu chleba a vína na Ježišovo telo a krv. Pri čítaní Svätého písma pristupujeme k tomu, aby sme sa dotýkali Ježiša Krista ukrytého za slovami. V druhej časti liturgie, keď slávime Eucharistiu, Kristus prichádza medzi nás pod spôsobom chleba a vína. Keď prijímame Ježiša v Eucharistii, Ježiš sa nás dotýka a dáva nám život, ktorý je silnejší ako pozemská smrť.

Oba zázraky navzájom prepojené nám jasne hovoria:

- čo je viera – viera je duchovný dotyk Ježiša;
- čo dáva viera – viera umožňuje prejsť zo smrti do života.

Dotyk je prvým a základným spôsobom poznávania, dotyk umožňuje vstúpiť do kontaktu s iným. Viera je „dotyk“ Pána života, ktorý sa nás tiež „dotýka“. Jeho dotyk je samotný dar života. Pozemskej smrti sa nedá vyhnúť – sme smrteľní – ale práve v smrti nás vezme „za ruku“ ten, ktorý nás zobúdzá: „*Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie.*“ (Jn 11,25), hovorí Ježiš každému z nás a dodáva: „*A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky. Veríš tomu?*“ (Jn 11,26). Ježiš je Mesiáš, ktorý prináša kráľovstvo Božie, kráľovstvo života a nádeje, nádeje, že **mŕtvi vstávajú**.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 2. – 8. 11. 2020

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne <i>veľká večiereň</i>
NEDEĽA	<i>Dvadsať tretia po Päťdesiatnici, 6. hlas, Zhromaždenie k Veľ'vojevodcovi Michalovi a ostatným beztelesným mocnostiam.</i> 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 9. – 15. 11. 2020

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia, (slovenská), následne: <i>veľká večiereň</i>
Nedeľa	<i>Dvadsať štvrtá po Päťdesiatnici, 7. hlas.</i> 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň (slovenská)

OZNAMUJEME

- Od 2. 11. 2020 sú opäť možné bohoslužby s minimálnou účasťou verejnosti. Účastníci sa musia vedieť preukázať potvrdením o negatívnom výsledku testu na COVID-19, vykonaným od 29. októbra 2020 do 1. novembra 2020. Počet veriacich na bohoslužbách je aktuálne obmedzený na 6 vrátane kňaza a kantora, preto je potrebné, aby ste sa v prípade záujmu o účasť na **každej** sv. liturgii zapísali do **formulára** na internetovej stránke farnosti www.bratislava.grkatba.sk, alebo nahlásili záujem osobne či telefonicky. Okrem sv. liturgií o 9. 00 h. a o 10. 30 h. preto znova slávime v nedeľu aj sv. liturgiu o 12.00 v slovenskom jazyku a o 17.00 v cirkevnej slovančine. Počas všetkých štyroch nedeľných sv. liturgií je možné byť aj v zasadačej miestnosti eparchiálneho úradu (v počte 6) a sledovať prenos sv. liturgie na plátne, pričom po sv. liturgii Vám tam kňaz príde podať eucharistiu. Súčasne zostávajú v platnosti všetky doterajšie hygienické opatrenia.
- V pondelok, 2. 11. 2020 je v Latinskej cirkvi Pamiatka zosnulých. Preto sa aj my pomodlíme po sv. liturgii v chráme panychídu za našich zosnulých.
- V piatok 6. 11. 2020 budeme sláviť okrem sv. liturgie o 17.00 aj sv. liturgiu o 7.00 v slovenskom jazyku. Počas celého dňa bude možnosť prísť k sv. spovedi a adorať.
- Počas pracovných dní (pondelok až piatok) sa v našom chráme o 15 hodine modlíme 9-tu hodinku a následne vykladáme k adorácii najsv. eucharistiu. Chrám bude otvorený k osobnej modlitbe od 15:00 až do 17.00 hod. Počas tohto času ale aj mimo neho je možné individuálne si dohodnúť sv. spoveď i podanie eucharistie mimo sv. liturgie. Využite na to, prosím, osobné či mobilné kontakty kňazov alebo e-mailovú komunikáciu. Počet ľudí prítomných v chráme totiž nemôže prekročiť číslo 6.
- Naši gréckokatolícki biskupi Slovenska pozývajú každý deň v období od 1. do 8. novembra 2020, vždy večer o 20:00 k spoločnej modlitbe Žaltára a panychíde zo zomrelých. Veriaci, ktorí sa s nimi duchovne spoja prostredníctvom TV Zemplín a TV Logos a iných sociálnych sietí, môžu získať úplne odpustky pre svojich zosnulých. K tomu je potrebné zriecť sa akéhokoľvek hriechu s úmyslom splniť čo najskôr, ako to bude možné ďalšie podmienky pre získanie odpustkov, ktorými sú svätá spoveď, sväté prijímanie a modlitba na úmysel Svätého Otca. Náš vladyka Peter Rusnák sa bude v katedrále modliť panychídu s časťou žaltára v utorok, 3. 11. a v piatok 6. 11. 2020, vždy so začiatkom o 20.00 hod. Presný rozpis nájdete aj na internetovej stránke eparchie www.grkatba.sk.
- Apoštolská penitenciária s osobitným poverením pápeža Františka ustanovila, že tohto roku úplné odpustky pre tých, ktorí navštívia cintorín a pomodlia sa za zosnulých, ktoré bežne platia len pre dni od 1. do 8. novembra, môžu byť presunuté aj na ďalšie dni, až do konca novembra. Tieto dni si veriaci môžu ľubovoľne vybrať pričom nemusia súvisle nasledovať za sebou.
- Počas novembra 2020 sa v našej eparchii budú sláviť sv. liturgie za život a rodinu. V našej katedrále budú sv. liturgie na tento úmysel slávené v piatok, 6. 11. a v sobotu 7. 11. 2020
- Veriaci majú naďalej udelený dišpenz od povinnej účasti na nedeľných a sviatočných verejných bohoslužbách. Netreba však zabudnúť, že povinnosť iným spôsobom zasvätiť nedeľu a prikázaný sviatok zostáva. Preto ponúkame našim veriacim možnosť sledovať priame prenosi bohoslužieb v médiách, k čomu je treba vhodne prispôbiť aj domáce prostredie.
- Do pozornosti dávame tiež sv. liturgie, ktoré slávime v soboty v kaplnke TV Lux o 7. 00 hod.
- Od 30. októbra až do 18. decembra 2020, teda na osem po sebe nasledujúcich piatkov, biskupi vyhlasujú pre celú Katolícku cirkev na Slovensku prísny pôst za odvrátenie pandémie. Veriaci medzi 18. a 60. rokom života, ktorí sú celkom zdraví a netrpia žiadnymi ochoreniami, nech sa počas týchto ôsmich piatkov postia takým spôsobom, ako sa latinskí veriaci postia na Veľký piatok. To znamená, nech sa zdržia mäsitých pokrmov a nech sa najedia dosýta len raz za deň – s tým, že môžu ešte dvakrát požiť menší pokrm. Tento pôst nie je záväzný, ale dobrovoľný.

- V nedeľu, 15. 11. 20 začína pôst pred Narodením Pána - *FILIPOVKA*, ktorá trvá do dňa Narodenia Pána. V našej cirkvi je záväzná minimálna pôstna disciplína, t.j. platí zdržanlivosť od mäsa v piatok, čo ale nevyklučuje osobné nastavenie „vyššej latky“ (*pozvanie o. biskupov*)

ĎAKUJEME

- Bohu známa osoba darovala na podporu farnosti 50 €. Vyslovujeme vďačné „Pán Boh odmeň!“

KONTAKT

V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 0911/400 845,

e-mail: bratislava@grkatba.sk

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717